

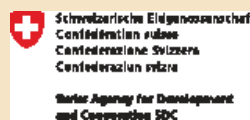
ຢາງແປກຊຽງຂວາງ

ຊຽນ ໂດຍ: ວິຫັນ

ເພີ່ມທະວີການນຳໃຊ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາ
ກອນທຳມະຊາດ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ໃຫ້ຍືນຍົງ ໂດຍການສົ່ງ
ເສີມການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມ
ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ຄູ່ຮ່ວມງານ.

<http://www.rightslinklao.org>

ລິຂະສິດໃນການຈັດພິມ

ໂຄງການເຄືອຂ່າຍຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (Rights- LINK Lao Project) ແລະ ອົງການບ້ານຈຸດສຸມສາກົນ (VFI)

ຂຽນໂດຍ

ທ່ານ ດາວວົງ ພິມພັກດີ

ຮູບ

ຜູ້ກວດແກ້ ແລະ ຮຽບຮຽງພາສາ
ຈັດພິມຄັ້ງທຳອິດ

ທ່ານ ຫນູພັນ ມະຫາພິນ ແລະ ທ່ານ ນາງ ຄຳຫລ້າ ພຸດທະລາດ

ສະໜັບສະໜູນການຈັດພິມໂດຍ

ອົງການເອັດສ໌ດີຊີ

ຈັດພິມທີ່

ໂຮງພິມປານຄຳ

ທະບຽນພິມເລກທີ

ສະຫງວນລິຂະສິດ

ບົດນຳ

ປະເທດລາວເຮົາອຸດົມຮັ່ງມີໄປດ້ວຍຊັບໃນດິນສິນໃນນ້ຳທີ່ມີມາແຕ່ດົນນານ. ແຕ່ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ປະເທດພວກເຮົາເປັນປະເທດທຸກຍາກທີ່ຈັດຢູ່ໃນແຖວທ້າຍຂອງປະເທດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້. ຍ້ອນແນວນັ້ນ, ລັດຖະບານໄດ້ເປີດຮັບເອົາການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ. ເພື່ອແນໃສ່ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ໃນຫລາຍໆຂະແໜງການ. ໃນນັ້ນມີຫລາຍໂຄງການທີ່ເປັນໂຄງການທີ່ທັນເອົາຊັບສິນໃຫ້ກາຍເປັນທຶນດັ່ງ ທີ່ແນວທາງຂອງພັກ ແລະ ລັດໄດ້ວາງອອກ. ຍ້ອນການເອົາໃຈໃສ່ຂອງລັດຖະບານ ຫລາຍບໍລິສັດ ກໍໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດໃນການສຳປະທານທີ່ດິນເພື່ອການລົງທຶນ. ເມື່ອເບິ່ງໃນອີກແງ່ມຸມໜຶ່ງ, ບາງໂຄງການກໍບໍ່ມີການ ເຂັ້ມງວດໃນການວິເຄາະວິໄຈຢ່າງລະອຽດກ່ອນການປະຕິບັດລົງທຶນ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ຍັງຂາດການມີສ່ວນ ຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນກໍຄືຊາວບ້ານທີ່ຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ນັ້ນໆ. ການລົງທຶນນັ້ນ, ມີຫລາຍຮູບຫລາຍແບບແຕກຕ່າງ ກັນຕາມຂະແໜງການ. ມັບທັງຂະໜາດນ້ອຍຈົນເຖິງຂະໜາດອຸດສາຫະກຳເຊັ່ນ: ການສຳປະທານການຂຸດ ຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ການສ້າງໂຮງຈັກໂຮງງານ, ການສ້າງເຂດເສດຖະກິດ, ການປູກຢາງພາລາ, ການລ້ຽງສັດ, ການ ຂຸດຄົ້ນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ອື່ນໆ.

ການໃຫ້ສຳປະທານໃດກໍຕາມຖ້າຫາກຂາດການສຳຫລວດຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນບໍ່ລະອຽດແລະຂາດ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນໃນເຂດພື້ນທີ່ນັ້ນໆ ໂຄງການມັກຈະພົບບັນຫາທາງດ້ານຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຜູ້ ລົງທຶນກັບຊາວບ້ານທີ່ອ້ອມຢູ່ໃນເຂດເນື້ອທີ່ການສຳປະທານ ແລະ ບັນຫາອື່ນໆ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການ ເອົາຂໍ້ມູນດ້ານສິດຜົນປະໂຫຍດນຳຊາວບ້ານ ແລະ ບາງເທື່ອກໍມີການເຊັນແຕ່ຂັ້ນເທິງລົງໄປເລີຍໂດຍບໍ່ ຄຳນຶງວ່າ ຊາວບ້ານຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຍັງແດ່ ແລະ ຜົນສະທ້ອນທາງລົບທີ່ຕາມມາກໍມີຫລາຍຢ່າງ.

ແຂວງຊຽງຂວາງ ແມ່ນແຂວງໜຶ່ງທີ່ຢູ່ເຂດພາກເໜືອຂອງ ສ.ປ.ປ ລາວ ທີ່ມີການສຳປະທານໃນດ້ານ ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຂະແໜງການທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ກະສິກຳ ປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ, ທາງດ້ານເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ. ຫລາຍໂຄງການໄດ້ສ້າງງົບປະມານໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດ ແຕ່ມີບາງໂຄງການຍັງມີຊ່ອງຫວ່າງທີ່ບໍ່ຮັດກຸມ, ຂາດການປະເມີນຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ແມ່ນຢຳ ແລະ ເໝາະ ສົມ. ການຂຸດຄົ້ນຢ່າງແປກແມ່ນໜຶ່ງໃນຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ທີ່ເປັນຈຸດໜຶ່ງສາມາດດຶງດູດ ສາຍຕານັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດ.

ຈຸດປະສົງຂອງກຳລະນິສຶກສານີ້ຈະນຳສະເໜີກ່ຽວກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຊາວບ້ານ ທ່າລິນ ແລະ ບໍລິສັດ GMS ທາງດ້ານສິດຜົນປະໂຫຍດການຂຸດຄົ້ນຢາງແປກ. ເພື່ອເປັນບົດຮຽນໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ມີການທົບທວນຄືນ ແລະ ປັບປຸງການເຮັດວຽກໃຫ້ມີການຮັດກຸມກວ່າເກົ່າ.

ສາລະບານ

ບົດນຳ	I
ສາລະບານ.	III
ຄວາມເປັນມາ.	1
ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ.	2
ກ່ຽວກັບລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.	7
ການແກ້ໄຂບັນຫາ.	7
ການວິເຄາະບັນຫາ ແລະ ສິ່ງທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ..	7
ສະຫລຸບ.	11
ຂໍ້ແນະນຳ.	11
ຄຳຖາມ.	13
ເອກະສານອ້າງອີງ.	13

1. ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ.

ບ້ານທ່າລິນເປັນບ້ານເຜົ່າມົ້ງ ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດນ້ຳພານ, ເປັນເຂດພູດອຍທີ່ຢູ່ທາງທິດເໜືອຂອງ ເມືອງ ຄູນ, ແຂວງຊຽງຂວາງ. ບ້ານນີ້ມີ 56 ຫລັງຄາເຮືອນ, 70 ຄອບຄົວ, ພົນລະເມືອງ 413 ຄົນ, ໃນນັ້ນມີຍິງ 234 ຄົນ. ເປັນບ້ານຕັ້ງຢູ່ຫ່າງຈາກຕົວເມືອງຄູນປະມານ 20 ກິໂລແມັດໄປທາງທິດຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອ. ບ້ານນີ້ ຍ້າຍມາຈາກບ້ານທ່າລິນເກົ່າ ແລະ ມາຕັ້ງຢູ່ນີ້ແຕ່ປີ 1965 ເປັນຕົ້ນມາ. ອາຊີບຕົ້ນຕໍຂອງຊາວບ້ານແມ່ນການ ປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດໃຫຍ່ເຊັ່ນ ງົວ ແລະ ຄວາຍ. 50% ຂອງຊາວບ້ານເຮັດໄຮ່ ແລະ 50% ແມ່ນມີນາ. ມີ ເນື້ອທີ່ນາ 25 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ໄຮ່ 19 ເຮັກຕາ ແລະ ມີທັງຫຍ້າລ້ຽງສັດຈຳນວນໜຶ່ງ. ຂອບເຂດຂອງບ້ານນີ້ ມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດປົກຄຸມຢູ່ຢ່າງຫລວງຫລາຍ. ໃນນັ້ນ,ຊາວບ້ານກໍມີປ່າຫວງທຳມະຊາດຂອງເຂົາເຈົ້າຢູ່ ແຄມບ້ານປະມານ 158 ເຮັກຕາ. ໄມ້ຢູ່ໃນປ່ານີ້,ສ່ວນຫລາຍແມ່ນໄມ້ແປກ ເປັນໄມ້ລຳໃຫຍ່ ສູງ ແລະ ຊື່ດີ.

ໄມ້ແປກ (Pine) ທີ່ຢູ່ເຂດນີ້ເປັນໄມ້ທີ່ມີຢາງຊະນິດ *Pinus sylvestris* ໄມ້ແປກມັກເກີດຢູ່ ບ່ອນສູງ ຈາກລະດັບນ້ຳທະເລ 700-1000 ມ. ເປັນໄມ້ຍືນຕົ້ນພົບໃນເຂດພູເຂົາຄວາຍ, ເມືອງປາກຊ່ອງແຂວງຈຳປາ ສັກ, ແຂວງຊຳເໜືອ ແລະ ຊຽງຂວາງ. ໄມ້ແປກເປັນຕະກູນໄມ້ເນື້ອອ່ອນເພາະສົມໃນການເຮັດເຮືອນຊານ ແລະ ເພີນິເຈີຕ່າງໆ ເປັນໄມ້ຕິດໄຟງ່າຍເພາະວ່າ ໃນເນື້ອໄມ້ມີນ້ຳມັນທີ່ເປັນເຊື້ອໄຟ. ຕາມທຳມະດາແລ້ວ ຊາວບ້ານມັກໃຊ້ໄມ້ແປກບ່ອນທີ່ມີນ້ຳມັນເປັນຕົວອ່ອຍໄຟໃນເວລາເລີ່ມຕົ້ນດັງໄຟ. ບ່ອນທີ່ເປັນເນື້ອໄມ້ມັນ ນັ້ນ,ເຖິງວ່າ ຈະດິບກຳສາມາດຕິດໄຟໄດ້ງ່າຍ. ຊາວບ້ານເຂດຊົນນະບົດ ແຂວງຊຽງຂວາງ ບ່ອນບໍ່ມີໄຟຟ້າ ມັກນຳໃຊ້ໄມ້ແປກ, ເພື່ອເປັນແສງສະຫວ່າງໃນຕອນກາງຄືນໂດຍການຈູດໄມ້ແປກເນື້ອມັນໂດຍກົງ. ຢູ່ ຕ່າງປະເທດມີການນຳໃຊ້ຢ່າງແປກເຂົ້າໃນການຜະລິດສີເຄືອບເງົາ, ສະບູ, ໃຊ້ເປັນຢາປະຕິຊີວະນະ, ນ້ຳຢາ ຖູພື້ນ, ປະສົມຢາງເພື່ອເຮັດເຄື່ອງເອ້. (ຂໍ້ມູນຈາກ: <http://en.wikipedia.org/wiki/Resin#Uses>). ຈຸດ ພິເສດຂອງໄມ້ຊະນິດນີ້ຄືໃນເມື່ອຖືກຕັດຕົ້ນແລ້ວມັນບໍ່ສາມາດທີ່ຈະປົ່ງແໜງໃໝ່ຈາກຕໍ່ທີ່ຕັດເປັນອັນຂາດ ຕໍ່ທີ່ເຫລືອກໍຄືຕາຍຢ່າງດຽວ. ນອກນັ້ນ, ຖ້າຫາກມີການ ຊູດ ຫລືຖາກເປືອກແປກອອກໄມ້ແປກກໍບໍ່ມີຄວາມ ສາມາດທີ່ຈະປົ່ງເນື້ອເຍື້ອຫຸ້ມຄືນຄືກັບໄມ້ຍືນຕົ້ນຊະນິດອື່ນ. ເພາະສະນັ້ນ,ໄມ້ແປກຈຶ່ງມີຂໍ້ຈຳກັດໃນການ ຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານກິ່ງງ່າເຊິ່ງການຂະຫຍາຍພັນຂອງມັນຄືຂະຫຍາຍຈາກແກ່ນເທົ່ານັ້ນ.ປັດຈຸບັນນີ້ຈີນ ເປັນປະເທດທີ່ນຳໜ້າບັນດາປະເທດອື່ນໆໃນໂລກໃນການນຳໃຊ້ຢ່າງແປກເພື່ອຜະລິດເປັນຮູບປະພັນອື່ນໆ (ຂໍ້ມູນຈາກ <http://www.southinvest.gov.et/Publications/SSNPR%20draft%20Profile/P/%20Pine%20oi.pdf>) ຍ້ອນແນວນັ້ນ,ປະເທດຈີນຈຶ່ງຕ້ອງການຢ່າງແປກເພື່ອປ້ອນໂຮງງານຂອງຕົນເປັນ ຈຳນວນຫລາຍ.

ໃນປີ 2006 ບໍລິສັດ ຈີເອັມເອັສ (GMS) ຈາກປະເທດຈີນໄດ້ເຂົ້າມາສຳຫລວດເພື່ອຂຸດຄົ້ນ ຢາງ ໄມ້ແປກໃນເນື້ອທີ່ 100 ເຮັກຕາ ໂດຍໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເມືອງ ແລະ ແຂວງ. ຫລັງຈາກການອະນຸ ມັດຂໍ້ ຕົກລົງຈາກເມືອງ ແລະ ແຂວງແລ້ວບໍລິສັດໄດ້ສ້າງບົດບັນທຶກຮ່ວມກັບຊາວບ້ານໂດຍແມ່ນພະນັກງານທີ່ດິນ ຂອງເມືອງເປັນເຈົ້າການເຮັດບົດບັນທຶກຕ່າງໆໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດ. ບໍລິສັດຈະຮັບເກັບຊື້ຢ່າງແປກກິໂລລະ 3000 ກີບ ແລະ ຊາວບ້ານເປັນຜູ້ອອກແຮງງານໃນການກິດຢາງ. ໃນເວລາປະຊຸມລະຫວ່າງບໍລິສັດແລະ ຊາວບ້ານ ນັ້ນ, ຊາວບ້ານເຫັນວ່າດີກວ່າການເຮັດສວນສາລີ. ເພາະວ່າລາຄາສາລີໃນເວລານັ້ນກິໂລລະ 1200 ກີບ (ບ້ານທ່າລິນໃນປີ 2007). ພ້ອມນັ້ນ,ບໍລິສັດກໍມີການລິເລີ່ມຊື້ອຸປະກອນການກິດຢາງແປກແຈກຢາຍໃຫ້ ຊາວບ້ານເພື່ອກິດເອົາຢາງ ແລະ ໄດ້ຈັດຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບວິທີການກັ່ນເອົາຢາງແປກໃຫ້ຊາວບ້ານຈຳນວນ

3 ຄັ້ງ ແລະ ມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມຈຳນວນ 22 ຄົນ.ນອກຈາກນັ້ນ,ບໍລິສັດຍັງໄດ້ນຳພາຄະນະນຳຂັ້ນເມືອງ ແລະ ເຂດໄປຢ້ຽມຢາມ ສ.ປ. ຈີນ ນຳອີກ.

ໂດຍອີງຕາມແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດຂອງແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ໕ ປີຄັ້ງທີ VI (2006-2010). ດັ່ງນັ້ນ, ທາງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ແຂວງຈຶ່ງໄດ້ມີ ການວາງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງແຂວງ. ໃນນັ້ນ,ແຜນການຮ່ວມມືກັບສາກົນຂອງແຂວງກໍ ແມ່ນສິ່ງທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເພື່ອພັດທະນາການລົງທຶນຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍການລົງທຶນກໍເປັນຂໍ້ສະດວກ ແລະ ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການລົງທຶນ. ຍ້ອນການເປີດກວ້າງດັ່ງທີ່ກ່າວມານີ້ ຈຶ່ງເປັນກາຍເປັນເຫດຜົນໃຫ້ມີການລົງທຶນໃນເຂດນີ້. ໃນຂະນະ ດຽວກັນ ທາງເມືອງ ແລະ ແຂວງຍັງໄດ້ເລັ່ງໃສ່ປະເດັນໜຶ່ງອີກຄືວ່າ ຢາກໃຫ້ຊາວບ້ານມີວຽກເຮັດງານທຳນັ້ນເອງ.

2. ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

ຈາກຄວາມເປັນມາຂ້າງເທິງນັ້ນໂຄງການນີ້ແມ່ນຂາດການປະເມີນທີ່ຖືກຕ້ອງ,ເພາະວ່າ ການເກັບກູ້ຢາງແປກນັ້ນແມ່ນໄດ້ໃຊ້ແຮງງານຫລາຍກວ່າທີ່ຄິດໄວ້. ໃນແຕ່ລະມື້ຊາວບ້ານຕ້ອງໄດ້ອອກແຮງງານ ຊູດເປືອກແປກ,ບາງຄັ້ງເຂົາເຈົ້າໄດ້ປິ່ນຂຶ້ນໄປຕົ້ນແປກແລ້ວໃຊ້ອຸປະກອນການກິດຢາງຕາມທີ່ໄດ້ຝຶກອົບຮົມມາ. ລັກສະນະຄ້າຍຄືການກັ່ນເອົາຢາງພາລາ, ແຕ່ມີຈຸດແຕກຕ່າງກັບການເອົາຢາງພາລາຢູ່ບ່ອນວ່າ ການກິດຢາງໄມ້ແປກນີ້ ໄດ້ກິດທັງສອງຂ້າງຂອງລຳຕົ້ນໃຫ້ເປັນລັກສະນະໂຕເວ “V” ກົງວລຳຕົ້ນເໝືອນຮູບເຂົາຄວາຍໂດຍມີກະຕຸກຢາງໂຕ່ງຢູ່ທີ່ດ້ານລຸ່ມ. ການກັ່ນຢາງແປກນີ້,ບໍ່ແມ່ນຢາງຈະໄຫລອອກມາໄວງບາດດຽວໂລດ. ແຕ່ຢາງແປກເປັນຢາງທີ່ໜຽວ ແລະ ຄ່ອຍຂຶ້ນຊ້າງມັນຄອຍ່ຽອອກມາຕາມເປືອກ ແລະ ໃນທີ່ສຸດນ້ຳຢາງກໍຄອຍ່ໄຫລລົງຕາມຮ່ອງກິດ ແລະ ຕົກລົງໃນກະຕຸກຢາງທີ່ໂຕ່ງໄວ້ໃນທີ່ສຸດ. ນີ້ເປັນສາເຫດໜຶ່ງທີ່ພາໃຫ້ການໄດ້ນ້ຳຢາງແປກຊັກຊ້າ.

ຄວາມຮູ້ປະສົບການຂອງຊາວບ້ານຍັງບໍ່ທັນມີພຽງພໍ,ພຽງແຕ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນໆ ບໍ່ເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍຈຶ່ງເປັນເຫດໃຫ້ໄດ້ນ້ຳຢາງບໍ່ໄດ້ຕາມຄາດໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້.ສະນັ້ນ,ບໍລິສັດຈຶ່ງຢາກຮ້າຍໃຫ້ປະຊາຊົນ.

ຊາວບ້ານຍັງໄດ້ລາຍງານອີກວ່າ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ຮູ້ລາຍລະອຽດຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບ ໂຄງການ. ຊາວບ້ານ ຍັງເວົ້າອີກວ່າ ມັນເປັນແຜນການການລົງທຶນຂອງເມືອງ ແລະ ແຂວງ. ມີພຽງແຕ່ການອະທິບາຍຈາກບໍລິສັດ ວ່າຈະໄດ້ເງິນຄ່າແຮງງານຊາວບ້ານກໍເຊື່ອຟັງເພາະເຂົາເຈົ້າຄິດວ່າ ການກິດຢາງນັ້ນບໍ່ຍາກ, ຖ້າຫາກເປັນດັ່ງການໂຄສະນາຂອງບໍລິສັດ.

ນອກຈາກການເກັບເອົາຢາງແປກທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນແລ້ວ ຊາວບ້ານກໍບໍ່ມີເວລາພຽງພໍ ໃນການທຳມາຫາກິນຂອງຕົນເອງ. ເພາະເຂົາເຈົ້າຍັງຕ້ອງໄດ້ເຮັດວຽກໃນຄອບຄົວນຳອີກ. ເປັນຕົ້ນແມ່ນວຽກງານປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ ເຊິ່ງເຂົາເຈົ້າເຄີຍປະຕິບັດກັນມາແຕ່ດົນນານແລ້ວ. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນມື້ໜຶ່ງຊາວບ້ານ ທັງເຮັດວຽກໃນຄອບຄົວ ແລະ ຍາດເວລາໄປກິດຢາງແປກໃຫ້ບໍລິສັດມັນຈຶ່ງເປັນການເພີ່ມໜ້າວຽກໃຫ້ຊາວບ້ານຫລາຍຂຶ້ນອີກດ້ວຍ.

ບັດຈຸບັນຍັງມີຢາງແປກທີ່ກັ່ນໄດ້ຍັງຄ້າງຢູ່ບ້ານຈຳນວນ 1 ໂຕນທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຂາຍ ຍ້ອນບໍລິສັດບໍ່

ປະຕິບັດຕາມການຕົກລົງກັນແລະລາຄາກໍຖືກເນື້ອທຽບກັບແຮງງານທີ່ໄດ້ທຸ່ມເຫລົງໄປ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ຕົ້ນໄມ້ແປກທີ່ຖືກກີດຢາງບາງຕົ້ນນັ້ນເລີ່ມມີໃບເຫລືອງ ແລະ ຕາຍໄປໃນເວລາຕໍ່ມາ. ມັນຈຶ່ງ ເຮັດໃຫ້ຊາວບ້ານເສຍກໍາລັງໃຈບໍ່ຢາກຮ່ວມມືກັບບໍລິສັດ. ຖ້າວ່າ ສືບຕໍ່ເຮັດຕໍ່ໄປໄປໄມ້ແປກຂອງບ້ານຈະ ຖືກທໍາລາຍໃນທີ່ສຸດເຊິ່ງມັນບໍ່ໄດ້ເປັນໄປຕາມດັ່ງທີ່ບໍລິສັດໄດ້ໃຫ້ຄໍາໝັ້ນສັນຍາວ່າ ຕົ້ນໄມ້ແປກຈະ ບໍ່ຕາຍ ເຖິງວ່າເອົາຢາງອອກແລ້ວກໍຕາມ.

ຍ້ອນບັນຫາຫລາຍສິ່ງຫລາຍຢ່າງຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດມີຄວາມຜິດຫວັງບໍ່ໄດ້ຢາງແປກຕາມຈໍານວນທີ່ຄາດໄວ້. ບໍລິສັດຈຶ່ງໄດ້ເອົາກໍາມະກອນຈາກປະເທດຈີນລົງໄປກີດຢາງດ້ວຍຕົນເອງ. ໃນຂະນະດຽວກັນນັ້ນ, ໃນເວລາກີດຢາງແປກໃນປ່າມັນ. ກໍາມະກອນຈີນເຮັດຕາມໃຈໂດຍບໍ່ຄໍານຶງເຖິງຈິດໃຈຊາວບ້ານໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ, ບາງຄັ້ງເຂົາໃຊ້ປືນຍິງສັດປ່າ ແລະ ບາງເທື່ອຊາວບ້ານຮູ້ສຶກວ່າ ເປັນການນາບຊູ່ເຂົາເຈົ້າ. ຫລັງຈາກນັ້ນ, ທັງສອງຝ່າຍຈຶ່ງເກີດມີຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈກັນ ແລະ ບໍ່ສາມາດລົງລອຍກັນໄດ້.

ທ່ານ ຄໍາປາວ ຫົວໜ້າພະແນກການຄ້າແຂວງໄດ້ເວົ້າວ່າ “ການສໍາປະທານແມ່ນອີງໃສ່ລະບຽບກົດໝາຍທີ່ມີຢູ່ແຕ່ໂຄງການນີ້ແມ່ນການທົດລອງເບື້ອງຕົ້ນ, ຖ້າຕົ້ນແປກຕາຍໂຄງການຈະບໍ່ມີການສືບຕໍ່”.

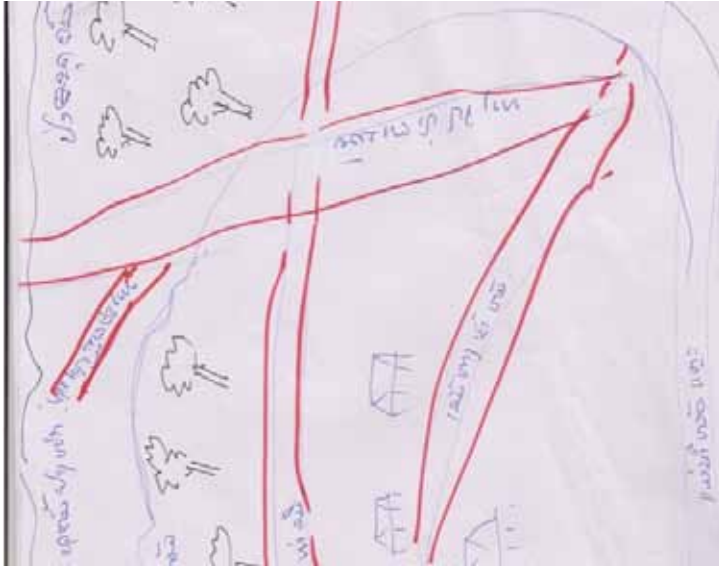
ຕົ້ນແປກມີອາການໃບລົ່ນ ແລະ ຕາຍຢູ່ເບື້ອງເທິງລົງມາອາດເປັນຍ້ອນການກີດປາກບາດເລິກ ແລະ ໃຫຍ່ໄພດ

ຖົງຢາງ ຫຼື

ຢາງແປກທີ່ກັ້ນໄດ້ມາໃຫມ່ເປັນ
ສີຂາວ ແລະ ໜຽວ

ຢາງແປກທີ່ທ້ອນໄດ້ຢູ່ທີ່ເຮືອນຂອງ
ຊາວບ້ານ

ຢູ່ໃນວົງສິດຳແມ່ນອາການເລີ່ມຕົ້ນວ່າ ມີໃບລົ່ນ ແລະ ຕາຍໄປໃນບາງສ່ວນຂອງລຳຕົ້ນແລ້ວ

ກະຕໍ່ໄມ້ແປກທີ່ຖືກຕັດ ແລະ ບໍ່ມີວັນປົ່ງແຫງມາອີກ

3. ກ່ຽວກັບລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

- ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ ມາດຕາ 3.
- ກົດໝາຍປ່າໄມ້ວ່າ ດ້ວຍປ່າໄມ້ ມາດຕາ 27: ການຮັກສາພັນໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ມາດຕາ 74 ວ່າ ດ້ວຍການເຊົ່າ ຫລື ສຳປະທານທີ່ດິນປ່າໄມ້.
- ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍຂໍ້ຜູກພັນທາງສັນຍາ ມາດຕາ 10.
- ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແຫ່ງ ສ.ປ.ປ ລາວ ມາດຕາ 47 ພາລະບົດບາດອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ.
- ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ໃນພາກທີ 7 ມາດຕາ 100 ຫາ 103.
- ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນມາດຕາ 8 (ວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ).

4. ການແກ້ໄຂບັນຫາ.

ຫລັງຈາກມີຄວາມບໍ່ລົງລອຍກັນແລ້ວ, ທາງເມືອງໄດ້ເຂົ້າໄປປະຊຸມນຳຊາວບ້ານ ແລະ ຊາວບ້ານກໍຈົມວ່າ ຍອມກັບການກົດຢາງເພາະການກົດຢາງນັ້ນຍາກຫລາຍ. ຊາວບ້ານກໍຈົມເຖິງບໍລິສັດວ່າ ເຂົາ ເຈົ້າບໍ່ຢາກຮ່ວມມືຖ້າເປັນແນວນີ້. ລາຍລະອຽດທາງເມືອງ ແລະ ທາງແຂວງໄດ້ມີການປະຊຸມປຶກສາຫາລືກັນແນວໃດນັ້ນ ຜູ້ຂຽນບໍ່ມີຂໍ້ມູນ.

5. ການວິເຄາະບັນຫາ ແລະ ສິ່ງທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.

ທີ່ໄປທີ່ມາຂອງບໍລິສັດບໍ່ຈະແຈ້ງ, ເພາະການເຂົ້າມາຂອງບໍລິສັດກໍແບບງ່າຍດາຍ. ບໍ່ມີປະ ຫວັດຈະແຈ້ງ, ຖ້າມີກໍເປັນຕົວໜັງສືຈີນ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຄົນລາວບໍ່ເຂົ້າໃຈ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ການທີ່ຄົນລາວອະທິບາຍ ຄົນຈີນກໍເຂົ້າໃຈຍາກ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ເຜົ່າມັງກໍຍັງສື່ສານພາສາລາວບໍ່ໄດ້ດີ ແຕ່ພາສາ ຈີນນັ້ນຍິ່ງໄປກັນໃຫຍ່. ການສື່ສານທາງດ້ານພາສາບໍ່ເຂົ້າໃຈກັນດີເປັນຕົ້ນແມ່ນການເວົ້າ ແລະ ການຂຽນ ຈຶ່ງປະຕິບັດກັນໄປຄົນລະເລື້ອງ. ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ ການໃຫ້ຊາວບ້ານເປັນຜູ້ເກັບກ່ຽວຢາງ, ແຕ່ບໍລິສັດຊໍາພັດເອົາກຳມະກອນຂອງຕົນເຂົ້າມາເຮັດເອງ. ສິ່ງນີ້ເຮັດໃຫ້ກະທົບກະເທືອນຈິດໃຈຊາວບ້ານ, ເພາະເວົ້າຢ່າງໜຶ່ງແຕ່ປະຕິບັດອີກຢ່າງໜຶ່ງ.

ປະສົບການ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງພະນັກງານຂັ້ນເມືອງທີ່ເປັນຕົວປະສານງານລະຫວ່າງບໍລິສັດ ແລະ ຊາວບ້ານຍັງຕໍ່າ, ເປັນເຫດໃຫ້ຄຸນນະພາບໃນການຕິດຕໍ່ສື່ສານບໍ່ໄດ້ດີ. ພ້ອມນັ້ນ, ປະສົບການຂອງຊາວບ້ານທີ່ບໍ່ທັນມີຄວາມຮູ້ ແລະ ມີສິ່ງໃນການເອົາຢາງແປກເປັນສາເຫດສຳຄັນທີ່ພາໃຫ້ ວຽກງານເດີນ ໄປໄດ້ຊັກຊ້າ, ປະກອບກັບການເຮັດວຽກຂອງແຕ່ຂັ້ນບໍ່ມີຄວາມກົມກຽວກັນ. ພ້ອມດຽວກັນ, ນັ້ນຍັງຂາດການ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເອົາຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນ.

ບັດຈຸບັນມີອີກບໍລິສັດໃໝ່ເຂົ້າມາ, ບໍລິສັດໃໝ່ນີ້ອາດຮູ້ບົດຮຽນຂອງບໍລິສັດເກົ່າໝົດແລ້ວ. ເຂົາອາດ

ອຸປະກອນກີດຢາງແປກ

ຊາວບ້ານກຳລັງຖືອຸປະກອນການກີດຢາງເບື້ອງຂວາແມ່ນມີດກີດ ສ່ວນເບື້ອງຊ້າຍແມ່ນກະປ່ອງໃສ່ຫລີໂຕ່ງຢາງແປກ

ມີວິທີທີ່ແນບນຽນກວ່າບໍລິສັດເກົ່ານັ້ນກໍເປັນໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນອາດຈະເປັນໄປໄດ້ທີ່ບໍລິສັດເຂົ້າມາໃໝ່ນີ້ເປັນພວກດຽວກັນກັບບໍລິສັດເກົ່າ ຫລື ບໍ່ກໍຊຸຊີເພື່ອຈະສຳປະທານສະຖານທີ່ແຫ່ງໃໝ່ດ້ວຍການອະທິບາຍ ເຫດແລະ ຜົນ ຫລື ປະສົບການຂອງຕົນເອງເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາໃນມືຂອງຕົນເອງ.

ຄວາມກັງວົນຂອງຊາວບ້ານເປັນເຫດໃຫ້ເກີດມີຂໍສົງໄສຕໍ່ການກະທຳຂອງບໍລິສັດ. ຍ້ອນເຫດຜົນ ທີ່ວ່າ ຊາວບ້ານເພິ່ງພາອາໄສປ່າໄມ້. ໃນເມື່ອເຂົາເປັນຜູ້ຢູ່ທີ່ນັ້ນມາກ່ອນຢ່ອມມີຄຳຖາມ ແລະ ການສົນທະນາກັນຫລາຍແງ່ຫລາຍມຸມ, ເພາະເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນລະອຽດ ແລະ ພຽງພໍ.

ການທີ່ບໍລິສັດກະທຳການແບບບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນເຊັ່ນ ການເອົາກຳມະກອນຄົນຈີນເຂົ້າມາກິດ ຢາງດ້ວຍຕົນເອງນັ້ນມັນບໍ່ສົມຄວນ, ເພາະການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນຕ້ອງໄດ້ມີການຄຳນຶງເຖິງຮີດຄອງປະເພນີທີ່ອງຖິ່ນ. ບໍລິສັດກໍຕ້ອງໄດ້ມີສັດຈະຈັນຍາບັນຄືຕົວຢ່າງເວົ້າວ່າຕົ້ນແປກບໍ່ຕາຍ, ຜົນອອກມາກໍບໍ່ຕ້ອງໃຫ້ຕົ້ນແປກນັ້ນຕາຍຢ່າງເດັດຂາດ. ຖ້າຕາຍດ້ວຍເຫດຜົນອື່ນກໍຕ້ອງໄດ້ອະທິບາຍ ແລະ ສະເໜີໃຫ້ພາກ ສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຮັບຊາບໃຫ້ທັນການ.

ທ່ານ ຄຳສີ ຮອງຫົວໜ້າພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງຊຽງຂວາງ ກ່າວວ່າ: “ໂຄງການນີ້ບໍ່ມີປະສິດທິຜົນດອກ ເພາະວ່າຕົ້ນໄມ້ແປກທີ່ໄດ້ກີດຢາງນັ້ນໄດ້ຕາຍແລ້ວ.” ພ້ອມນັ້ນ, ທ່ານຍັງໄດ້ຢ້ານອີກວ່າ “ຢາງແປກມີຜູ້ຕ້ອງການຫລາຍ ບັດຈຸບັນນີ້ຍັງມີອີກບໍລິສັດທີ່ສອງກຳລັງເຂົ້າມາແຕ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດເທື່ອ”.

6. ສະຫລຸບ.

ຈາກກໍລະນີສຶກສານີ້, ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ທົບທວນຄືນໃໝ່. ມັນອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກໍເປັນໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງສາມາດສະຫລຸບໄດ້ວ່າ ບັນຫາຂີ້ຂັດແຍ້ງຂອງຊາວບ້ານທ່າລິນ ແລະ ບໍລິສັດ GMS ແມ່ນເກີດຈາກຄວາມບໍ່ລະອຽດໃນການປະເມີນເບື້ອງຕົ້ນຂອງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍສະເພາະແມ່ນການຂາດການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊາວບ້ານ. ໃນນັ້ນ, ການປະຕິບັດຂໍ້ຜູກພັນທາງສັນຍາກໍບໍ່ເຂັ້ມງວດເທົ່າທີ່ຄວນໂດຍສະເພາະແມ່ນບໍລິສັດເກັບຊື້. ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາມໃຈຂອງຕົນເອງ ເຊິ່ງປະເດັນນີ້ໄດ້ເພີ່ມຂີ້ຂັດແຍ້ງໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານ. ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຍັງຖືເປົ້າໃນການປະສານກັນໃນການຕິດຕາມກວດກາທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດໍາເນີນງານ.

ຈາກກໍລະນີສຶກສານີ້, ເຮົາສາມາດຖອດຖອນບົດຮຽນໄດ້ຄື: ຄວນມີການທົດລອງແຕ່ລະດັບນ້ອຍໆ ໃຫ້ເໝາະສົມທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້, ບໍ່ແມ່ນການຂຸດຄົ້ນແບບທໍາລາຍຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລ້ວອ້າງວ່າ ແມ່ນການທົດລອງ. ການທົດລອງຂະໜາດນ້ອຍຈະຊ່ວຍໃຫ້ປະຢັດເວລາ, ຕົ້ນທຶນ. ພ້ອມນັ້ນ, ການໃຊ້ຊັບພະຍາກອນກໍລຽບງ່າຍ.

ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຍັງຂາດການປະສານງານທີ່ບໍ່ຮັດກຸມສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ບ່ອນວ່າຊາວບ້ານຂາດຂໍ້ມູນທີ່ໄປທີ່ມາຂອງບໍລິສັດ. ພ້ອມນັ້ນ, ການລົງປະເມີນຄວາມເປັນໄປໄດ້ຍັງມີສ່ອງຫວ່າງທີ່ບໍ່ໄປຕາມລະບຽບກົດໝາຍເທົ່າທີ່ຄວນ.

ພວກເຮົາອາດມີຄວາມສາມາດສຶກສາຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຢາງແປກນີ້ວ່າສາມາດເອົາມານໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການດໍາລົງຊີວິດຂອງພວກເຮົາ. ສົມມຸດວ່າ ຢາງແປກສາມາດເອົາມາຜະລິດຢາປະຕິຊີວະນະ ຕ້ານພະຍາດໃດໜຶ່ງໄດ້ຫລືບໍ່ ແລະ ສາມາດນໍາມາຜະລິດເປັນນໍ້າສືເຄືອບເງົາໄດ້. ເພາະວ່າໂຮງງານຜະລິດ ຢາ ຫລື ໂຮງງານນໍ້າສືຂອງລາວເຮົາກໍມີ. ຖ້າເຮັດແນວນີ້ໄດ້, ບາງທີອາດເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງພວກເຮົາດີຂຶ້ນແທນທີ່ຈະໃຫ້ບໍລິສັດຈາກຕ່າງປະເທດເຂົ້າມາຂຸດຄົ້ນເໝືອນດັ່ງກໍລະນີທີ່ເກີດຂຶ້ນນີ້ກວ່າຈະຮູ້ກໍສວຍເກີນໄປແລ້ວ.

ການຂຸດຄົ້ນຢາງແປກແມ່ນປະເດັນໜຶ່ງເຊິ່ງເປັນບົດຮຽນໃຫ້ແກ່ຜູ້ລົງທຶນ ແລະ ລັດຖະບານ. ມັນອາດຈະກ່ຽວພັນເຖິງພາວະໂລກຮ້ອນຢ່າງຫລືກລ້ຽງບໍ່ໄດ້, ຖ້າຫາກວ່າຕົ້ນແປກຫາກຕາຍໄປໝົດ. ນອກຈາກນີ້, ແລ້ວຊາວບ້ານໃນເຂດພື້ນທີ່ຈະເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບເຄາະຮ້າຍ. ເພາະອາຊີບການຫາກິນຕາມທໍາມະຊາດຈະມີການປ່ຽນແປງໄປໃນທາງລົບຢ່າງຫລືກລ້ຽງບໍ່ໄດ້.

7. ຂໍ້ແນະນໍາ

ກ່ອນທີ່ຈະມີການປະຕິບັດໂຄງການໃດໆກໍຕາມ, ຄວນຈະມີການສຶກສາ ແລະ ປະເມີນຄວາມ ເປັນໄປໄດ້ໃຫ້ລະອຽດທີ່ສຸດຈຶ່ງລົງມື. ການປະເມີນກໍບໍ່ຄວນມອງຂ້າມການຮັບຟັງຄໍາຄິດຄໍາເຫັນຂອງຊາວບ້ານໃນພື້ນທີ່ໂດຍປາສະຈາກການສັ່ງການ. ພ້ອມນັ້ນ, ທາງຝ່າຍລັດຄວນມີວິຊາການທີ່ມີຄວາມຮູ້ລະອຽດດ້ານນີ້. ເພື່ອເປັນເຈົ້າການໃນການສະໜອງຫລັກວິຊາການໃຫ້ພາກລັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ດັ່ງນັ້ນ, ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນ: ໜ່ວຍງານສະພາບແວດລ້ອມ, ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ການຄ້າ, ແຜນການການລົງທຶນ, ພາສີທີ່ດິນ,

ການເງິນ ແລະ ຄະນະນຳຂັ້ນເມືອງ. ຄວນໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາຢ່າງເຂັ້ມງວດ ເພື່ອ ຫລີກລ້ຽງການເອົາປຽບປະຊາຊົນ. ນອກຈາກນີ້ແລ້ວ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສາມາດນຳເອົາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທາງດ້ານຜົນກະທົບທາງບວກ ແລະ ທາງລົບມາເຜີຍແຜ່ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ກ່ອນການລົງມື ຊຸດຄົ້ນ.

ໜ່ວຍງານປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບຄວນເອົາໃຈໃສ່ໃນການຮັກສາຄວາມສະຫງົບ. ເພາະເຂດ ນັ້ນ ເປັນເຂດທ່າງໄກສອກຫລີກ. ຍ້ອນເຫດຜົນທີ່ວ່າ ບໍລິສັດຂອງຈີນນຳເອົາອາວຸດເຂົ້າໄປໃນພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງ ບໍ່ເປັນການເໝາະສົມໃນການລົງທຶນ, ແຕ່ກົງກັນຂ້າມມັນຄ້າຍຄືກັບການເຮັດລົງຄາມ.

ໜ່ວຍງານສະພາບແວດລ້ອມຄວນຈະມີການປະເມີນກ່ອນ, ເພາະມີຄວາມສຳຄັນຫລາຍຕໍ່ຂະບວນ ການ ແລະ ຂັ້ນຕອນການອະນຸມັດໃຫ້ບໍລິສັດໃນການຊຸດຄົ້ນ. ພ້ອມດຽວກັນນີ້, ກໍຄວນມີການສະເໜີທາງ ໜ່ວຍງານແຫລ່ງນຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ໃຫ້ເຮັດບົດລາຍງານກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຫລັງຈາກການຊຸດ ຄົ້ນທົດລອງຄັ້ງນີ້ດ້ວຍ.

ບໍລິສັດຂອງຄົນລາວເຮົາອາດມີຄວາມສາມາດໃນການສຳຫລວດ ແລະ ວິໄຈເບິ່ງຄວາມເປັນ ໄປໄດ້ ໃນການນຳໃຊ້ ຫລື ສົ່ງອອກຢາງແປກແທນທີ່ຈະໃຫ້ບໍລິສັດຕ່າງຊາດເຂົ້າມາລົງທຶນ. ຖ້າເປັນໄປໄດ້ອາດ ໃຫ້ ສະຖາບັນການຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານວິທະຍາສາດຕ່າງໆສົ່ງນັກຮຽນຮູ້ລົງໄປປະຕິບັດງານ ຫລື ຝຶກຫັດຕົວຈິງຢູ່ ໃນພື້ນທີ່ເພື່ອນຳເອົາຄວາມຮູ້ ແລະ ເທັກໂນໂລຊີທີ່ເໝາະສົມໃນການກັ່ນຢາງແປກເຂົ້າມານຳໃຊ້ໃນປະເທດ ເຮົາ. ພ້ອມທັງສຶກສາເບິ່ງວ່າ ພວກເຮົາສາມາດນຳເອົາວັດຖຸດິບນີ້ໄປເຮັດຫຍັງໄດ້ແດ່, ປະສົມປະສານກັບ ຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນທີ່ມີຢູ່.

ບໍລິສັດອາດມີສິ່ງແອບແຜງກໍເປັນໄປໄດ້ ຖ້າຫາກວ່າ ໄດ້ຮັບການສຳປະທານພື້ນທີ່ແລ້ວມີຄວາມ ຫວັງຢາກເອົາໄມ້ໂດຍບໍ່ແມ່ນຢາງແປກ, ສິ່ງແອບແຜງກໍຄືເອົາຢາງອອກທັງສອງເບື້ອງຂອງລຳຕົ້ນ. ເພື່ອຕັດ ຂາດທໍ່ລຳລຽງອາຫານຂອງຕົ້ນແປກຢູ່ທີ່ເປືອກແລ້ວຕົ້ນແປກກໍຕາຍ. ຫລັງຈາກນັ້ນ, ນອກຈາກນັ້ນບໍລິສັດກໍ ຈະໄດ້ໄມ້ນຳອີກ. ດັ່ງນັ້ນ, ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຄວນມີການວິເຄາະວິໄຈຄວາມເປັນໄປໄດ້ເສຍ ກ່ອນ. ໃນເມື່ອ ບໍລິສັດເວົ້າວ່າ ຕົ້ນແປກບໍ່ຕາຍກໍຕ້ອງລະບຸຢູ່ໃນສັນຍາ. ແຕ່ໃນເມື່ອຕົ້ນແປກຕາຍຍ້ອນສາເຫດການກັ່ນຢາງ ນັ້ນ, ທາງພັກ ແລະ ລັດຖະບານເຮົາກໍຕ້ອງໄດ້ປັບໄໝ ຫລື ໃສ່ໂທດຕາມກົດໝາຍຂອງ ສ.ປ.ປ ລາວ. ຖ້າບໍ່ ດັ່ງນັ້ນອາດເປັນຕົວຢ່າງອັນບໍ່ດີໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ ຫລື ບໍລິສັດອື່ນ.

ສະເໜີເຖິງ ໂຮງຮຽນ ໃນທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ມີຂະບວນການຮຽນຮູ້ໃຫ້ເດັກນ້ອຍລາວກ່ຽວກັບຢາງ ແປກເພາະເຊື່ອແນ່ວ່າ ຊາວບ້ານຕ້ອງມີພູມປັນຍາ ແລະ ມີປະສົບການໃນການນຳໃຊ້ຢາງແປກຢູ່ໃນທ້ອງ ຖິ່ນ. ເພື່ອປູກຈິດສຳນຶກໃຫ້ຄົນຮຸ່ນຕໍ່ໄປໄດ້ພັດທະນາຄວາມຮູ້ໃຫ້ທັນກັບປະເທດອື່ນ.

ສະເໜີເຖິງພາກລັດຖະບານໃຫ້ມີການທົບທວນຄືນໃນການພິຈາລະນາການຫັນເອົາຊັບສິນໃຫ້ ເປັນທຶນ, ມັນເປັນການດຶງດູດໃຫ້ບໍລິສັດຕ່າງປະເທດທີ່ຢາກມາລົງທຶນຊຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້. ເວົ້າ ລວມແມ່ນການຊຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢູ່ໃນປະເທດເຮົາ. ບັນຫານີ້ກ່ຽວຂ້ອງກັບເນື້ອໃນຈິດ ໃຈ ຂອງກອງປະຊຸມໂລກຮ້ອນຢູ່ນະຄອນຫລວງຂອງປະເທດເດນມາກໃນທ້າຍປີ 2009. ມີຄວາມສຳຄັນຢ່າງ ຍິ່ງທີ່ປະເທດເຮົາຕ້ອງໄດ້ຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີມາແຕ່ບູຮານນະການໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ ການຮັກສາປ່າໄມ້ໃຫ້ໄດ້ດີກວ່າທຸກປະເທດ. ເຊື່ອແນ່ວ່າ ປະເທດເຮົາເຮັດໄດ້ເພາະເຮົາມີທ່າແຮງຢູ່ແລ້ວ ແຕ່

ຖ້າເຮົາປ່ອຍໃຫ້ມີການທຳລາຍແລ້ວປູກແທນຄືນອັນນັ້ນຍັງບໍ່ແມ່ນທຳມະຊາດອັນແທ້ຈິງ.

8. ຄຳຖາມ

- ທຸກພາກສ່ວນໄດ້ຄິດດີແລ້ວບໍ່ເມື່ອຢາງຂອງຕົ້ນແປກໝົດມັນຈະເປັນແນວໃດ?
- ມີພາກສ່ວນໃດແດ່ທີ່ຍືນຍັນໄດ້ວ່າ ການເອົາຢາງແປກອອກແລ້ວ ຕົ້ນແປກຈະບໍ່ຕາຍເລີຍ?
- ສິ່ງແອບແຜງອື່ນໆທີ່ຊ້ອນຢູ່ໃນບໍລິສັດນັ້ນທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຮັບຮູ້ດີແລ້ວບໍ່? ແລະ ທ່ານແນ່ໃຈດີແລ້ວບໍ່ວ່າບໍລິສັດດັ່ງກ່າວນັ້ນຈະບໍ່ມີຈຸດປະສົງເອົາຢາງແປກແຕ່ຢາງດຽວແຕ່ມີຄວາມຫວັງທີ່ຈະເອົາໄມ້ ແລະ ສິ່ງອື່ນອີກໃນເມື່ອມີຊ່ອງຫວ່າງ?
- ການໃຫ້ສຳປະທານໃນລາຄາ 25 ໂດລາຕໍ່ເຮັກຕາ (ຂໍ້ມູນບໍ່ເປັນທາງການ) ຂອງປ່າແປກນັ້ນມັນຄຸ້ມຄ່າບໍ່ ຖ້າຫາກວ່າ ປ່າແປກພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວນັ້ນໄດ້ຖືກສູນຫາຍໄປແທ້?
- ການທີ່ບໍລິສັດຈີນນຳອາວຸດເຂົ້າໄປໃນພື້ນທີ່ທ່ານຄິດວ່າ ບໍລິສັດມີເຈດຈຳນົງແນວໃດ?
- ຢາງແປກມີລາຄາເທົ່າໃດຢູ່ຕະຫລາດໂລກ?
- ໃນທັດສະນະຂອງທ່ານຄິດວ່າ ຢາງແປກແຫກຕາແທ້ບໍ່?
- ເປັນຫຍັງມີບໍລິສັດທີ 2 ເຂົ້າມາສົນໃຈຢາງແປກອີກ?

ເອກະສານອ້າງອີງ

ກະຊວງອຸດສາຫະກຳຂອງໄທປີ ພສ 2550 ມາດຕະຖານການຜະລິດອຸດສາຫະກຳນ້ຳມັນສົນ

<http://en.wikipedia.org/wiki/Resin#Uses>

<http://www.southinvest.gov.et/Publications>

Doshi Engineering work:168 PROFILE ON PRODUCTION OF PINE OIL

J.J.W. Coppen and G.A. Hone, 1995 NATURAL RESOURCES INSTITUTE

FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS

(Gum naval stores: Turpentine and rosin from pine resin), Rome, Italy (see more at: <http://www.fao.org/docrep/V6460E/v6460e00.htm>)

ໂຄງການເຄືອຂ່າຍຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

ເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ

ເພີ່ມທະວີການນຳໃຊ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ໃຫ້ຍືນຍົງ ໂດຍການສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ຄູ່ຮ່ວມງານ.

ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ

ເພື່ອສົ່ງເສີມທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ມີຄວາມຮັບຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປຶກສາ ຫາລືກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້ ກ່ຽວກັບສິດໃນການນຳໃຊ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ.

ໂຄງການດຳເນີນງານໂດຍອີງຕາມຫຼັກການດັ່ງຕໍ່ລົງໄປນີ້

- ຄວາມເປັນເຈົ້າການຂອງຄົນລາວ
- ການຍອມຮັບຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍບົດບາດຍິ່ງ-ຊາຍ ກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ດິນ
- ການຍອມຮັບຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍຄວາມເປັນຊົນຊາດຊົນເຜົ່າ ແລະ ປະເພນີ ວັດທະນະທຳທ້ອງຖິ່ນ
- ຄວາມເປັນກາງ
- ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງເປີດກວ້າງ
- ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ
- ການມີສ່ວນຮ່ວມ

ໂຄງການເຄືອຂ່າຍຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ
 ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ
 ອົງການບ້ານຈຸດສຸມສາກົນ
 ຕູ້ ປ.ນ. 4697
 ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ
 +856 (0)21 312519

ອີ່ແມວ: info@rightslinklao.org
www.rightslinklao.org